

Atskaite par padarīto latvāņu ierobežošanā 2013.gadā

1. **Apsekotas ar latvāni invadētas 308 zemes vienības.** 2013.gadā **74 zemes vienībās** zemes īpašnieki vai tiesiskie valdītāji nav veikuši vai daļēji veikuši latvāņu ierobežošanu.
2. Ekspertu grupa noteica konkrētu ar latvāni invadētu pilotteritoriju Siguldas pilsētas un Siguldas pagasta teritorijās: **Vidzemes šoseja, A2 – pašvaldības ceļš uz Vecpakaušiem – no Vējupītes D virzienā uz šoseju P8 – ceļš P8 – Pelītes – ceļš uz Erdmaņiem – no Erdmaņiem pa ceļu virzienā uz šoseju V58 – šoseja V58 – gar pagasta robežu virzienā no Ventas ielas līdz Vidzemes šosejai, A2 – Rīgas iela – Ausekļa iela – Dārza iela – Nītaures iela – Pulkveža Brieža iela – Vidzemes šoseja, A2**, lai primāri apzinātu latvāņu izplatības ierobežošanas pasākumu veikšanu un organizētu latvāņu izplatības ierobežošanas pasākumu organizēšanu un koordinēšanu.
3. Siguldas novadā Latvāņa izplatības ierobežošanas pasākuma plānā 2011.–2017.gadam iekļautas **40 zemes vienības**, par kurām zemes īpašnieki vai tiesiskie valdītāji ir iesnieguši Iesniegumu reģistrācijai Valsts augu aizsardzības dienestā ar informāciju par plānotajiem latvāņu ierobežošanas pasākumiem un **8 zemes vienības**, kurās pašvaldība organizēja latvāņu ierobežošanas pasākumus, jo 2012.gadā šajās teritorijās zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs neveica latvāņu ierobežošanu, Valsts augu aizsardzības dienests nesauņēma iesniegumu ar informāciju par to, ka 2013.gadā tiks veikti latvāņu ierobežošanas pasākumi šajās teritorijās.
4. Pašvaldībai piederošās ar latvāni invadētās teritorijās 8 ha platībā, latvāņu ierobežošana tika veikta, piesaistot bezdarbniekus ESF projekta „Algoti pagaidu sabiedriskie darbi pašvaldībās” ietvaros.
5. Tika organizēta un koordinēta latvāņu izplatības ierobežošanas pasākumu veikšana šādās zemes vienībās: „Saulrītu iela 3”, „Saulrītu iela 3”, „Saulrītu iela 9”, „Saulrītu iela 14”, „Lejas Melngaiļi”, „Ķirši”, „Krišjāņi”, kopējā platība 15 ha, kurās zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs pats to neveica un kuras iekļautas Latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu plānā Siguldas novadā 2011.–2017.gadam.
6. Nosūtītas 98 informatīva rakstura vēstules ar atgādinājumu, ka jāveic latvāņu ierobežošana, ka jāiesniedz iesniegums Valsts augu aizsardzības dienestā, sniegta informācija presē, Siguldas novada pašvaldības informatīvajā interneta vietnē www.sigulda.lv sadaļā „Vide” – „Latvāņu ierobežošana”, individuālas konsultācijas pieejamas visu gadu.
7. Sadarbībā ar Siguldas novada Pašvaldības policiju apsekotas 86 ar latvāni invadētas teritorijas, kurās nav veikti latvāņu ierobežošanas pasākumi, lai sastādītu administratīvā pārkāpuma protokolus.
8. Saņemti 3 iesniegumi par 6 zemes vienībām ar lūgumu piemērot nekustamā īpašuma nodokļa atlaidi, jo veic latvāņu ierobežošana. Tika veikta apsekošana. 2 zemes vienībām piešķirta nekustamā īpašuma nodokļa atlaide 90% apmērā, veikta latvāņu ierobežošana.
9. Zemkopības ministrijai un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai iesniegti priekšlikumi grozījumiem MK 559 „Invazīvo augu sugas Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošanas noteikumi”.

Kas kavē veikt latvāņu izplatības ierobežošanas pasākumus ar latvāni invadētās platībās?

- 1) nepietiekams finansējums;
- 2) nekonkrēti normatīvie akti;
- 3) trūkst izpratnes par latvāņu ierobežošanu;

- 4) zemes īpašniekam nav motivācijas veikt latvāņu ierobežošanu;
- 5) pozitīvo piemēru trūkums;
- 6) sadarbības, komunikācijas trūkums (valsts – pašvaldība – īpašnieks);
- 7) informācijas trūkums par pakalpojuma sniedzējiem, kas veic latvāņu ierobežošanas pasākumus, nav pieejams pieredzes apkopojums;
- 8) atbildība kompetences līmenī – kāda ir kopējā, kāda pašvaldības, kāda zemes īpašnieka atbildība, kāda ir valsts un politiskā atbildība?
- 9) veselības problēmas.

Kā veicināt latvāņu izplatības ierobežošanas pasākumu veikšanu?

- 1) Noteiktā ar latvāņi invadētā teritorijā visi zemes īpašnieki veiktu latvāņu ierobežošanas pasākumus, nepieļaujot sēklu nogatavošanos / tiek organizēti latvāņu ierobežošanas pasākumi. Valsts piešķirtu līdzfinansējumu 1–3 gadus, nauda „sekotu latvāņim”. Pēc tam tiktu uzņemtas saistības piecu gadu garumā. Pašvaldība darbotos kā koordinators, kā organizators. Apgrūtinājums – ja tiek piesaistīts pakalpojuma sniedzējs, tiek veikta iepirkuma procedūra, ja nav jāpiemēro iepirkuma procedūra – piedāvājuma salīdzināšana zemākās cenas noteikšanai.
- 2) Meklēt iespējas piesaistīt līdzfinansējumu no citiem fondiem, informēt sabiedrību par līdzfinansējuma piesaistes iespējām.
- 3) Organizēt talkas, kuru ietvaros tiek veikta latvāņu ierobežošana, piemēram, pavasarī latvāņu duršana ar lāpstu.
- 4) Normatīvos aktos termiņu konkretizēšana.
- 5) MK 559 „Invazīvo augu sugas – Sosnovska latvāņa – izplatības ierobežošanas noteikumi” 26.punktu grozīt sekojošā redakcijā – latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumi nav uzskatāmi par veiktiem, ja uz 50 kvadrātmetriem ar latvāņi invadētā teritorijā ir konstatēts vairāk nekā viens latvāņa augs ar izveidotu ziedkopu vai nav ziedošu latvāņu.
- 6) Pēc MK 559 – pašvaldība latvāņu ierobežošanas pasākumus teritorijās, kurās zemes īpašnieki paši neveic latvāņu ierobežošanu, var organizēt, balstoties uz iepriekšējā gada datiem. Rezultātā, ja attiecīgajā gadā zemes īpašnieks neveic latvāņu ierobežošanu, pašvaldība arī nevar organizēt latvāņu ierobežošanu šajā teritorijā konkrētajā gadā.
- 7) Gara sodīšanas sistēma pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 51.2 panta – Invazīvo augu sugu izplatības ierobežošanas pasākumu neveikšana.
- 8) Pētījumi par to, kā latvānis iekļaujas/neiekļaujas Latvijas vides ainavā.
- 9) Informācijas apmaiņas veicināšana starp problēmas risināšanā iesaistītajām pusēm, publikāciju, rakstu, pakalpojumu sniedzēju kontaktu nepieciešamība, informācijas sniegšana iedzīvotājiem.
- 10) Medijos vairāk pozitīvo piemēru par latvāņu ierobežošanu.
- 11) Par latvāņu ierobežošanas pasākumu veikšanas nepieciešamību rakstīt jau īsi pirms veģetācijas sezonas sākuma, nevis tikai tad, kad latvāņi jau zied.
- 12) Komunicēt, sadarboties kaimiņam ar kaimiņu, ar pašvaldību, ar infrastruktūras uzturētājiem, novadam ar novadu, ar ministriju, sabiedriskām organizācijām utt.

- 13) Zemes īpašnieku, pakalpojuma sniedzēju, zemes nomnieku godināšana, ja ieguldīts nozīmīgs darbs latvāņu izplatības ierobežošanā – labo darbu krātuvīte, atzinība, nodokļu atlaides, finansējums.
- 14) Valsts iestādēm jārāda piemērs latvāņu ierobežošanas pasākumu veikšanā.
- 15) Vismaz vienreiz gadā apaļais galds par latvāņu ierobežošanas jautājumiem, kurā piedalās zemes īpašnieku, sabiedrisko organizāciju, pašvaldību, ministriju u.c. pārstāvji, lai precizētu situāciju, kas paveikts, kas nav veikts saistībā ar latvāņu ierobežošanu uz konkrētu laiku, pozitīvie piemēri.